

ВІДГУК

**офіційного опонента, кандидата педагогічних наук, доцента,
доцента кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Житомирського державного університету імені Івана Франка
Колесник Наталії Євгенівни
на дисертаційне дослідження Мешко Андрія Миколайовича
на тему: «Формування готовності майбутніх дизайнерів до застосування
проектних технологій у професійній діяльності»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

Актуальність теми дослідження. В сучасному суспільстві існує суперечність між швидким розвитком практичної дизайн-діяльності та недостатнім розумінням та науковим підґрунтям використання проектних технологій, що зумовлює необхідність детального дослідження та розробки методик підготовки майбутніх дизайнерів. Однією із необхідних умовою підготовки таких спеціалістів є формування готовності у майбутніх дизайнерів до застосування новітніх проектних технологій в професійній діяльності. Забезпечення якісної підготовки майбутніх дизайнерів передбачає розробку та впровадження спеціалізованих курсів та програм, що включають вивчення та застосування проектних технологій. Крім того, акцент на проектних технологіях у навчанні сприяє кращому розумінню здобувачами вимог професійних навичок та розвиває їхнє критичне мислення та здатність працювати в команді. Таким чином, актуальність дослідження полягає у вирішенні проблеми відставання науково-теоретичного обґрунтування від практичного застосування проектних технологій у дизайні, формуванні фахової готовності майбутніх дизайнерів, що відповідає сучасним вимогам ринку та сприяє подальшому розвитку дизайн-освіти в Україні.

Ознайомлення зі змістом роботи дисертаційної роботи дає змогу констатувати, що її автор глибоко усвідомлює сутність досліджуваної проблеми, про що свідчить вияв об'єктивності, науковий підхід до висвітлення порушених питань. Більш того, в умовах розвитку технологій та зміни на ринку праці, актуальними стають пошуки та розвиток педагогічних технологій, застосування яких дозволяє оптимізувати процеси розробки та реалізації дизайн-проектів. Однією з таких дієвих технологій може стати застосування проектних технологій в освітньому процесу, а відтак дисертація Мешко А.М. «Формування готовності майбутніх дизайнерів до застосування проектних технологій у професійній діяльності» без сумніву є актуальною.

Наукова новизна одержаних результатів. До найвагоміших наукових результатів, одержаних дисертантом, відносимо: дослідження та обґрунтування процесу використання проектних технологій, а також експериментальну перевірку ефективності та доцільності моделі формування готовності майбутніх дизайнерів до використання проектних технологій; встановлені критерії, показники та рівні готовності майбутніх дизайнерів до використання проектних технологій, розширенню розуміння щодо впровадження організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу та удосконаленн досвіду використання проектних технологій як в Україні, так і за кордоном; визначено педагогічні умови для успішного впровадження проектних технологій.

Автором було логічно структуровано та проаналізовано системну залежність усіх компонентів, що формують професійні компетенції, про їх вплив на професійну й особистісну самосвідомість майбутніх дизайнерів, а також на результативність творчої проектної діяльності.

Здобувачем також було уточнено зміст понять «фахової готовності дизайнерів» та «проектних технологій». Вважаємо, що застосування проектних технологій у дизайнерській діяльності забезпечує реалізацію культурологічної функції особистості, що характеризується у філософії як здатність творити культуру.

Ступінь обґрунтованості використаних методів, отриманих результатів і наукових положень дисертації. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у представленій праці, підтверджується результатами дослідження, здійсненого А. М. Мешком, і загалом не викликають сумніву. До очевидних переваг роботи відносимо наукове обґрунтування й вдале формулювання основних позицій праці: коректно сформульовано об'єкт, предмет, мету, завдання, методи дослідження, а також положення, що становлять її наукову новизну та практичну значущість. Автор досить повно розкрив поставлену мету, розробив науковий апарат дослідження, сформулював основні ідеї, що були послідовно реалізовані у процесі виконання поставлених завдань (здійснено системний аналіз теорії і практики формування готовності майбутніх дизайнерів до застосування проектних технологій у професійній діяльності; уточнено сутність ключових понять і категорій дослідження: «компетентність», «фахова компетентність», «фахова готовність дизайнерів», «проектні технології»; визначено структуру, критерії та показники готовності майбутніх дизайнерів до застосування проектних технологій у професійній діяльності; обґрунтовано, розроблено та апробовано модель формування готовності дизайнерів та застосування проектних технологій у майбутній професійній діяльності).

Досягненню поставленої мети та вирішенню завдань слугувала низка використаних дослідником методів теоретичних та емпіричних: аналіз і синтез, порівняння, систематизація – для уточнення поняттєво-категоріального апарату дослідження; конкретизація, узагальнення – для окреслення методичних підходів до застосування проектних технологій у професійній діяльності; анкетування, опитування, бесіда – для виявлення рівнів сформованості готовності майбутніх дизайнерів до застосування проектних технологій у різних форматах освітньо-виховного процесу; педагогічний експеримент – для перевірки виокремлених дидактичного потенціалу і результативності методики формування готовності майбутніх

дизайнерів до застосування проєктних технологій у професійній діяльності; методи математичної статистики – для здійснення кількісної та якісної оцінки отриманих результатів дослідження на всіх етапах дослідження.

Аналіз вказаних у списку опублікованих за темою дисертації науково-методичних публікацій, дає змогу зробити висновок про достатньо широке висвітлення основних положень та висновків рецензованого дослідження в опублікованих здобувачем роботах.

Ступінь обґрунтованості залучених методів, одержаних результатів і положень дисертації підтверджується фактом успішного впровадження розроблених матеріалів Андрієм Мешком в освітній процес АРТ Академії імені Сальвадора Далі (довідка за № 081 від 23.02.2024 р.), Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» (довідка за №724 від 20.02.2023 р.), Відокремленого підрозділу «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв» (довідка за №365/30-81 від 04.11.2023 р.), Запорізькому національному університеті (довідка за №01/01-13/11 від 12.03.2024 р.).

Дослідження проводилося в чотири етапи (констатувальний, пошуковий, формувальний, контрольний експеримент) упродовж 2020-2024 років. Кожен із визначених етапів передбачав розв'язання відповідних завдань та виокремлення необхідних методів дослідження. Експериментальною роботою було охоплено 192 здобувачів вищої освіти спеціальності 022 Дизайн. Виділені автором педагогічні технології логічно структуризованої готовності майбутніх дизайнерів до застосування проєктних технологій у професійній діяльності у різних форматах освітнього процесу пройшли належний моніторинг завдяки застосуванню визначених дослідником критеріїв, показників та рівнів.

Отже, вірогідність результатів наукової розвідки забезпечена методологічною й теоретичною обґрунтованістю її вихідних положень, відповідністю комплексу методів об'єктові, предметові, меті та завданням дослідження, аналізом масиву наукових, науково-методичних і мистецьких

праць, позитивною оцінкою впровадження результатів дослідження в освітню практику, що відображено у відповідних довідках.

Значення одержаних результатів для науки і практики й рекомендації щодо їх можливого використання. Зважаючи на зазначене вище, цінним є практичне значення отриманих дисертантом результатів. Насамперед зауважимо, що внаслідок наукового пошуку Андрієм Миколайовичом було виокремлено проєктні технології в дизайні, які реалізовано через комплекс змістових модулів та дисциплін («Проєктування», «Проєктні технології», «Композиція») у процес фахової підготовки майбутніх дизайнерів. Розроблено навчальну програму з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Проєктні технології».

На особливу увагу заслуговує розроблений автором для ефективного впровадження проєктних технологій в професійну діяльність майбутніх дизайнерів чат-бот на основі платформи штучного інтелекту blackbox. Це нове явище у сфері розробки продуктів, що поєднує в собі генеративний штучний інтелект. Він призначений для спільної реалізації ідей та концепцій та ефективного використання проєктних технологій майбутніми дизайнерами.

Вочевидь, теоретичні положення, практичні матеріали й розробки А.М. Мешко можуть бути реалізовані в освітньому процесі закладів вищої педагогічної і мистецької освіти, а також стати в нагоді при написанні різних видів кваліфікаційних та наукових розвідок учнівської та студентської молоді.

Оцінка змісту та завершеності дисертації. Структура дисертаційної роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (155 найменування, з них 11 – іноземною мовою), 13 додатків (на 46 сторінках). Загальний обсяг дисертації складає 217 сторінок друкованого тексту, основний зміст викладено на 153 сторінках. Робота містить 10 таблиць і 8 рисунків.

Зміст роботи та багатогранність висвітленої проблеми свідчать про різносторонню, і водночас комплексну науково-методичну компетентність її автора. Отже, робота А.М. Мешко є самостійним дослідженням, вірогідність

та обґрунтованість результатів дослідження забезпечена теоретичною обґрунтованістю вихідних положень. Тому зазначимо, що зміст роботи дозволяє зрозуміти хід та результати всього дослідження, дає підстави констатувати глибоке усвідомлення її автором сутності досліджуваної проблеми. За своїм змістом, структурою, обсягом та оформленням представлено дисертаційна робота відповідає чинним правилам і вимогам до наукових досліджень на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка є завершеним науковим дослідженням.

Повнота викладу наукових положень, висновків і основних результатів дослідження у опублікованих працях. У контексті окреслених у дисертації А.М. Мешко проблем особливий інтерес викликає список публікацій автора і перелік міжнародних і всеукраїнських конференцій, у яких він брав участь. Основні положення та результати дисертаційного дослідження викладені у 9 публікаціях автора, з яких: 3 одноосібні статті у фахових наукових виданнях, 1 – у спільній фаховій публікації, 1 стаття, що додатково відображає наукові результати дослідження, 4 тези доповідей у матеріалах конференцій.

Вони повною мірою окреслюють зміст і наукові положення, виділені у дисертації, наукову новизну отриманих результатів, рівень їх апробації та підтверджують факт усебічного обговорення на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях в різних регіонах України.

Отже, можемо стверджувати, що отримані дослідником результати переконливо представлені у висновках до кожного розділу, які корелюють із ключовими положеннями дисертації та поставленою метою, загальних висновках дисертації, що відображають одержані результати на теоретичному та практичному рівнях відповідно до поставлених завдань, а також представлені у публікаціях автора, які повністю відповідають змісту, основним положенням і науковій новизні роботи. На нашу думку, дисертація пройшла належну апробацію, є самостійною науковою працею та має завершений вигляд.

Дискусійні положення та зауваження. Незважаючи на те, що визначену мету досягнуто, а поставлені чотири завдання виконано, констатуємо наукову новизну і практичне значення наукової розвідки, загальну позитивну оцінку дисертації А.М. Мешко, вважаємо за потрібне висловити деякі міркування та зауваження:

1. Здійснюючи у розділі 1 теоретичний аналіз понятійного апарату дослідження, автор, на нашу думку, надто багато уваги приділяє характеристиці тих категорій («компетентність», «компетенція» «фахова компетентність»), які вже досить широко висвітлені в низці наукових розвідок українських та зарубіжних науковців.

2. Поряд з тим, що в роботі прослідковують загальнонаукові підходи (системний, компетентнісний, контекстний, особистісно-орієнтований) до вирішення формування готовності майбутніх дизайнерів до застосування проєктних технологій у професійній діяльності, варто було б конкретизувати, виділити та схарактеризувати в першому розділі ці та інші методологічні підходи.

3. У дисертаційній роботі настільки широко розкриваються можливості застосування проєктних технологій майбутніх дизайнерів в освітньому закладі, в той же час позанавчальна робота: екскурсійна, музейна, виставкова діяльність, проведення майстер-класів, висвітлюється частково. Варто було б концентрувати увагу та більш ґрунтовно розробити саме цей напрям.

4. Залишається не зрозумілим з тексту третього розділу – чи рівнозначним був процес професійної підготовки в експериментальних групах по різних закладах вищої освіти. Варто було б конкретизувати – які саме модулі і в яких освітніх компонентах були втілені.

Проте ці зауваження та побажання не знижують наукової новизни й практичного значення запропонованого до захисту дослідження, яке повністю відповідає сучасним вимогам до робіт цього виду, і носять рекомендаційний характер.

Загальний висновок. Вивчення поданого рукопису наукової праці дало змогу нам дійти висновку, що дисертація Мешко А.М. «Формування готовності майбутніх дизайнерів до застосування проектних технологій у професійній діяльності» є завершеною, самостійно виконаною дослідницькою роботою, що має вагомe теоретичне й практичне значення для розвитку педагогічної науки, заслуговує на позитивну оцінку й відповідає вимогам до дисертацій третього освітньо-наукового рівня, вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (№ 44 від 12.01.2022 р.), а її автор **Мешко Андрій Миколайович** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

[Handwritten signature]

Наталія КОЛЕСНИК

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ:
Начальник відділу кадрів Житомирського
державного університету
імені Івана ФРАНКА

ВІДДІЛ
КАДРІВ

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

КОЛЕСНИК НАТАЛІЯ ЄВГЕНІВНА

Результат перевірки підпису	Підпис вірний
П.І.Б.	КОЛЕСНИК НАТАЛІЯ ЄВГЕНІВНА
РНОКПП	2932106365
Організація (установа)	ФІЗИЧНА ОСОБА
Код ЄДРПОУ	
Посада	
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для даних від Надавача)	02:11:45 30.04.2024
Сертифікат виданий	КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер	5E984D526F82F38F04000000181E6001C3900F05
Тип носія особистого ключа	Захищений
Алгоритм підпису	dstu4145
Тип підпису	Кваліфікований
Формат підпису	CAAdES-T
Сертифікат	Кваліфікований